

MAZÁN TŐL

ELŐFIZETÉSI ÁRA
Hónapontaiban átvéve.
Egy évre 16 h.
Egy évre 4 h.
Egy évre 20 h.
Egy évre 8 h.
Egy évre 20 h.
Egy évre 8 h.
Egy évre 20 h.
Egy évre 8 h.
Egy évre 20 h.

Politikai
napilap

Megjelenik minden nap, a német és
önnep után napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kérésre minden
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetők és hirdetések a kiadó
hivatalhoz intézendők.

XIII. évfolyam 187. szám.

Nagyvárad

Szerda, 1917 augusztus 15.

Malatinszky Lajos.

Holnap iktatja be nemes Biharvármegye új főispánját, Malatinszky Lajost. Köszöntjük őt igaz tisztelettel, magyar szeretettel.

Nem idegenül jön ő a vármegyébe. Neve talán kineveztetése első órájában sokak előtt idegenül hangzott itt, de a királyi kinevező kéziratot nyomon követte a szárnyaló jóhír, hogy ősi vármegyénk új főispánja minden tekintetben méltó erre az előkelő állásra. Beszélt a hír kiváló közigazgatási ismeretairől, tudásáról, képességeiről, előkelő, lekötő moderátorról, fonkolt gondolkodásáról — s mikor első utja hozzánk vezetett, mindezt nemcsak megerősítve látuk az első benyomásokból, hanem hozzátett a főispán még egyet: kijelentette, hogy ő nem politizálni, hanem dolgozni jött Biharvármegyébe.

Ezzel a férfias, egyenes kijelentéssel aztán egyszerre megnyerte magának az egész vármegyét.

Megmondjuk egyenesen: mi itt Biharban ahhoz vagyunk szokva, hogy a főispán ne csak a mindenkori kormány exponeense, hanem Biharvármegye első fia legyen. Értse meg a vármegye szívének dobogását, sőt ő irányítsa annak pezsgő vérkeringését. A vármegye első tisztviselője az alispán, akit mi választunk a vármegye élére. De a megye első fia a főispán, aki ha a kormányt képviseli lefelé, éppen úgy képviselje a kormány előtt közvetlenül a vármegyét fölfelé. Legyen a kormány bizalmasa és egyben a vármegye hatalmas szószólója.

Malatinszky Lajos azt mondta, hogy ő dolgozni jött ide. Együtt akar velünk lenni a munkában, első akar lenni a fáradozásban. Így lett azonnal első a vármegye szeretetében.

Nehéz idők várnak reánk. A háborúnak még ki tudja mikor lesz vége — addig az ideig sokat kell tenni, szervezni, hogy kitarthassunk. Aztán jön a békére átmenet korszaka. Sirhantok beültetése virággal, könnyek letörlése, árvák felkarolása, romok felépítése, új élet megindítása — csupa alkotás, építés, szakadatlanul igérkező, emberfeletinek látszó munka. A súlyos vérvesztéseket szenvedett magyarság erejének minden eszközzel való felfokozása, magyar bátyák kiépítése az országban mindenütt, a háboruban óriásnak bizonyult magyar fajnak még nagyobbra megszervezése a békére, hogy többé senkinek eszébe ne juthasson kapzsi kézzel ránk törni, hogy a külső ellenségek eltiprása után a belső ellenségek gonosz törekvéseit is letörjük: olyan hatalmas távlatot nyujtsanak a jövő munkájára nézve, hogy ember kell a gátra, a ki ennek meg akar felelni.

Bizunk a vármegye új főispánjában, hogy ő ilyen ember, ilyen magyar ember lesz a gáton.

Az ország egyik legelső vármegyéjének élére állították Malatinszky Lajost. Nagy a vármegye múltja, gazdag a nagy tettekben, hazafias áldozatokban. De ezt a múltat felülhaladja a jelen. A ne-

gyedik éve folyó élet-halál harcban a magyar nemzet mintha ezer éves múltjának minden nagyságát összesűrítve, évszázadok nagyszerű tetteit hónapok alatt ismételné meg. Ma már megállapíthatjuk, hogy a központi hatalmak a világháborút a magyar nemzet nélkül sem a fronton, sem a front mögött győzelmesen végigküzdeni nem bírták volna. A központi hatalmak nemzetei és államai közt a magyar nemzet, a magyar állam az első helyen áll — és az elsők közt az első sorban Biharvármegye fia is a palma. A négyes honvédek, a harminchetes magyar bakák, a magyar tüzerek, a huszárok Biharvármegye alföldi magyarságának hírét-nevét örökre felírták a történelem lapjaira. Itthon pedig hányan viselik a mártírkoszorút, gyásszal, fájdalommal szívükben? Nincs falu a megyében, mely legjobb fiait ne gyászolná, melyben a világégés özvegyei, árvái talán száz számra ne lennének találhatók a békekötés után. Babérokoszorus hősök, a fájdalom, megpróbáltatás tüzen keresztülment mártírok országa Magyarország, hősök és mártírok vármegyéje Biharország — ennek lett főispánja Malatinszky Lajos.

Köszöntjük őt magas méltóságában tisztelettel és szeretettel. Fiaikorában, mint önkéntes ismerte meg Nagyváradot és Biharvármegyét. A daliás huszárönkéntes most érett férfikorában a háborús Biharvármegye élére kerül — tartsa meg a háborúban bebizonyosodott magyarságában és nagyságában és ha rákerül a sor: tegye még nagyobbá, még magyarabbá a békében.

*

GLOBUS MŰINTÉZET

előbb Bihar-nyomda részvénytársaság

PAPIRNAGYKERESKEDÉS

AUGUSZTUS HO
1-ÉN NYILIK MEG.

TELEFON
49.

Nagyplac-tér.

Kugler ház.

Egyes szám ára 12 fillér.

A kormányválság.

Megrendült a miniszterelnök egészsége.

Zichy János gróf előtérben.

Az Est jelenti: A parlament elnapolása óta fokozatos erővel kísérleteztek, hogy a választójogi törvényjavaslataknak többséget szerezzenek. A tárgyalások azonban nem mutattak fel eredményt, Tisza erősen tartja a pártját és szenvedélyes harora készül.

Ez a nem várt akadály próbára tette Esterházy Móric gróf képességeit s megviselte a miniszterelnök egészségét. Különböző hírek közt egészségi okok is szerepelnek, a melyek miatt maradását függővé teszi. A miniszterelnök Bécsbe megy az uralkodónak jelentést tenni.

Bécsben van Serényi Béla gróf miniszter is, a ki a király elé ment kihallgatásra. Serényi kifejtette a maga álláspontját.

Vázsonyi Vilmos miniszter vasárnap kihallgatáson volt a király előtt. Bécsbe ment Andrássy Gyula gróf, akit tegnap hosszabb audiencián fogadott a király. Az ellenzéki pártok Esterházy visszalépése estére Andrássy Gyula gróf előlétré lépését szívesen látnák, míg a munkapártiak Zichy János gróf jelöltséget fogadnak szimpátiával. Az Est szerint a Tiszarezsím visszaállítására gondolni sem szabad.

Esterházy gróf gyöngékedése dacára is ellátja hivatalát.

A 8 Órai Ujság tudósítója jelenti, hogy az Esterházy-kormány válságba jutott, Zichy János gróf Bécsbe érkezett s a király kihallgatáson fogadta s lehet, hogy legközelebb megbízhat kap a kormányalakításra.

A munkapárt félhivatalos lapja, az Ujság bécsi információt közöl, mely szerint gróf Esterházy Móric miniszterelnök a kormányt támogató pártok elűzése miatt távozni készíti állásából. Utódaul gróf Serényi Bélát és gróf Andrássy Gyulát emlegetik. Az Ujság kijelenti, hogy az információért nem vállal felelőséget.

A Magyarország szerint a király tudomást szerzett Esterházy gróf betegségről, amelyet a túlfeszített munka okozott s kifejezte kívánságát, hogy vegye igénybe orvosai tanácsát, pihenjen, hogy azután friss egészségben láthasson hozzá a választójogi törvény megalkotásához. A király szeretné, ha Esterházy gróf végrehajthatná azt a programot, amelynek alapján a kormányzást elvállalta.

Lloyd George a megértés ellen.

Budapest, augusztus 14. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Lloyd George az alsóházban kifejtette, hogy erőteljesen dolgoznak Oroszország hadviselési kondíciójának helyreállításán. Jelen pillanat végzetes lenne, hogy ellenségeinkkel konferenciára üljünk össze, épen ezért megakarjuk akadályozni, hogy a fronton a katonák barátkozzanak. Az antant államok úgy döntöttek, hogy nem engedik a kiküldötteket Stockholmba, mert a békefeltételeket csak az egész nemzet képviselője tárgyalhatja.

Ujabb területnyereség Romániában.

Kelleti harotér. Budapest, augusztus 14. (Hivatalos.) Panciutól nyugatra Romániában csapataink támadásban újra területnyereségre tettek szert. Az Ojtoz-völgytől délre és Ocna-tól nyugatra az ellenség hiába igyekezett erős ellentámadásokkal a harci helyzetet megváltoztatni.

Olasz harotér. Budapest, augusztus 14. (Hivatalos.) Repülőink tegnapelőtt óta további 4 ellenséges repülőgépet lőttek le. Ez olasz repülőraj Assiagot bombázta. A célbaveti berendezésekben nem esett kár.

Délkeleti harotér. Budapest, augusztus 14. (Hivatalos.) A helyzet változatlan. A vezérkar főnöke.

Angolok, franciák és portugálok támadnak nyugaton.

Magyar harotér.

A szövetszette ellenség erős támadásokat készít elő.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy hadseregharcvonalala. A flandriai csapatok a tűzharc változó erejű volt. A tengelyen az Yperntől északkeletre és keletre csak ismét nagy hővességet ért el. Az ellenség erőszakos felderítési védelmi zónánk több szakaszán eredménytelenül omlott össze. Westhoek-től délkeletre az angolokat kivételül egyes erődrészekből. Artoisban a harci tevékenység mindentűtt fokozódott, különösen a Lens mindkét oldalán és a Scarpenál. Ezen az arcvonalon is megszűnt több angol előretörés. Szász és bajor rohamcsapatoknál Neuve Casselle melletti vállalkozásai alkalmával nagyobb számú portugált ejtették foglyul.

A német trónörökös hadserege. Az Alsó arcvonalon és a nyugati Champagneban a tűzérősi tűz jelentékeny fokozódása volt észlelhető. A Carnieten Naurostól délre, a franciák kétszer eredménytelenül támadták a tölték augusztus 10-én elfoglalt állásokat. — Verdun északi arcvonalán a tűzérőgek egész nap csetély megszakítással hoves, tartósan fokozódó tűzharcban állottak. A franciák ezen a harci szakaszon ismét nagy erőket, különösen tűzérőseket gyűjtöttek egybe.

Albrecht württembergi herceg hadserege. A Maa és a Mosel között Hiry-nél visszavetették ellenséges előretöréseket. A lotharingiai síkon és a Sundgauban a tűzérőkenység szintén élénkbb volt, mint egyébkor. — Számos légi harcban 9 ellenséges repülőgépet és két kötött léghajót lőttek le.

Kelleti harotér.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonalala. Nem volt nagyobb harci tevékenység.

József főherceg vezérezredes arcvonalala. A Tolosai szakasztól délre az ellenség erős ellentámadásokkal térszeresgünköt kétségessé tette. Az ojtói és a Casina völgytől délre is hoves támadásokat ismét, amelyeket mind visszaverték.

Mackensen vezértábornagy hadserege. Panciutól új hajókra került a sor, amelyekben az ellenség eredménytelen támadásokban a legnagyobb veszteségeket szenvedte. A Suvia és a Patua völgyek között csapataink a szivócsa védekező ellenséget északnyugati felé a hegyesbe szorították vissza. Az alsó Szerath mentén előtéri csatározások ráuk névve kedvezően végződtek. Foglyokat és zsákmányt szállítottunk be. A Danatorkolat területén felsledt a harci tevékenység.

Ludendorff, első fővezér

Markovits és Weinberger cégnél, Bémer-tér.

Modell blousok óriási választékban és rendkívüli olcsó árban, valamint selymek szövetei és mosó kelmék méterenkénti olcsó eladása megkezdődött.

Allandó újdonságok kész női csafectői alsó szoknya, miedervédő, kész fshérneműek, harisnyák, nap- és esőernyők kaphatók. Szabó nilylybban rendelése a legjobb. női ruhák készülnek.

Telefon 11-09.

Telefon 11-09.

Gróf Széchényi Miklós a hadiárvakért.

Zita királynénak a magyar főpapsághoz intézett lelkes felhívása — melyet tegnapi számunkban vezető helyen egész terjedelmében közöltünk — megérkezett gróf Széchényi Miklós v. b. t. t. megyés püspök-höz s ennek hatása alatt a megyés püspök már előbb megkezdte nagyszabású akcióját a hadiárvak gondozása terén. Julius 6-iki körlevelében gróf Széchényi Miklós megyés püspök közölte a királyné levelét s papságához a következő buzdító szavakat intézte:

A napokban olvasuk azt a szomorú hivatalos jelentést, mely szerint csak magától Bihar megyéből 7018 katonai halt hősi halált, illetőleg tünt el a harcokból, akik után 4482 érvény maradt hátra. Nagy számmal vannak azok is, akik a háza védelmében munkaképtelenné lettek és úgy egy nem tudnak gyermekeikről gondoskodni mint azok, akiket a halál szőlött el gyermekeik mellől. Ezeknek a gondozás, istápolás a mi feladatunk lesz, a melynek minél tökéletesebb módon való megvalósítására meg kell hoznunk minden előzetes. Előttünk jár jó példával felkent királynénk Zita Ő Felsége, aki a hadi rokkantokat és családjukat, továbbá a hadi árvakat és hadiörvegyeket gondoskó szervezetnek a legfőbb védekezését elvállalta.

A holnapi főispáni instelláció.

Biharmegye törvényhatósági bizottsága holnap délelőtti rendkívüli közgyűlést tart, amelynek egyetlen tárgya a megye új főispánjának, Malatinszky Lajosnak beiktatása lesz.

A nagy érdeklődéssel és sok rokonszenvvel várt főispán a ma délutáni budapesti személyvonattal érkezik meg Nagyváradra, fogadására a biharmegyei függetlenségi és 48-as párt vasárnap tartott szűreskedő gyűlésén széleskörű intézkedéseket beszélt meg. Ennek következtében Malatinszky Lajos főispánt, akinek kíséretében valószínűleg ott lesznek: gróf Bathányi Zsigmond főrend, gróf Bathányi Pál és Eitner Zsigmond képviselők, Degré Alajos, báró Guttmann Atilla és Nedeczky Jenő főispán, már Bihar megye határára ünnepségekben részvevő a megyei függetlenségi párt.

Báránodon, Berettyóújfalun, Mezőpáterné, Mezőkeresztes állomásokon a vonat néhány perces tartózkodása alatt rövid, de meleg üdvözlőt kaptak elő a 48-as párt a megye földjére lépő főispán részére, minden állomáson szónokok üdvözlik.

A megye holnapi rendkívüli közgyű-

lésén Fráter Bernabás alispán fog elnökölni, rövid megnyitó beszéd után bejelent Malatinszky Lajosnak főispánvá tölteni kinevezését és kijelöl néhány bizottsági tagot, akik az új főispánt meghívják.

A terembe lépő főispánt Fráter Bernabás alispán fogja üdvözölni, aki a szokásos eskü letétele után hosszabb beszédet mond.

A függetlenségi párt megbízásából Papp szász József fog beszédet mondani és mindez kizárva, sőt még a valószínűsége annak, hogy a munkapárt részéről Beöthy László v. b. t. t. volt kereskedelmiügyi miniszter is felszólal. Atban az esetben, ha Beöthy László beszéde szűkezségessé tenné, a munkapárt szóokának Létay Ernő orsz. képviselő fog válaszolni.

Biharmegye első magyar nyelvű közgyűlése egy főispáni kinevezésről.

„A megye virágzó egységét”
akkor is feltették.

Jegyzőkönyv
egy 1791. évi megyegyűléséről.

A Bihar megye múltját örök meggyel levélár megörögzült írásai köréit kutatunk. Keresünk az emlékeket, amelyek a legelső főispáni installációra vonatkoznak. Csak fél szerezcsék van, mert taláink ugyan feljegyzéseket, akkori jegyzőkönyvek egyes részeit az 1690. évből, de ezek mind latin nyelvűek, amelyekkel a mai riporter nem tud megbirkózni.

At kell ugratunk vagy 100 esztendő, amikor már a megyei gyűlésekről magyar nyelven készülnek a jegyzőkönyvek. A megye azon első főispánja, akinek kinevezését Bihar megye magyar nyelvű közgyűlésen vette tudomásul: széki Teleky Sámuel gróf.

Alább közöljük a régi időzáról szóló írást, melynek értéket és aktualitást ad Bihar megye holnapi rendkívüli közgyűlése, de érdekességét ad neki az is, hogy akkor, régen régen is a megye „virágzó egységét” hangoztatták.

Egyesrészűsárkilenovencyedik esztendőben február havának 7 dik napján tartott ezen Tekintetes Nemes Biharvármegyének közönséges gyűlése Méltóságos gróf korompai Brunzvik József ur Ő excellenciája, mint ezen vármegyei főispánuság adminisztrator elnöklése alatt.

Melynek alkalmasosságával felolvasatott Ő Felségének ezen nemes vármegyéhez Bécsből a múlt december 30 dik napján kelt rescriptuma, melyben tudtárs adatik, hogy Ő Felsége kegyelmesen fogadta ezen nemes vármegyének Ő Felségéhez szíránt hozott alázatos kérését, hogy méltóságos gróf vice cancellarius Teleky Sámuel urat, kit ezen

nemes vármegyének Főispánjait kinevezni méltóztatott, a nemes vármegyének egybegyűlt rendel felolvasása előttén ellene tett kifogásait, megegyező akarattal azon hivatalnak folytatására közönséges mentől előbb küldeni Ő Felségétől kériék és azért megparancsolta Ő Felsége a nevezett Főispán urnak, hogy a mostani országgyűlés után késedelem nélkül ezen nemes vármegyéhez hivatalának törvényesen leendő elkezdésére lejönni siessen.

Felolvasatott Méltóságos gróf vice cancellarius és ezen nemes vármegye kinevezett főispánjának, széki Teleky Sámuel ur Ő excellenciájának válaszó levele, melyben ajánlja, hogy mihelyt a felségas udvartól lehető távozása megengedi, azonnal sietni fog a nemes vármegyéhez. Igéri egyszerűsmé, hogy az elmúltakat senkinek sem emlékeddél, sem aróval eszébe nem juttatja, sőt a nemes vármegyét is arra int, hogy egymás között is minden idegen indulatokat fekezzenek, mellyel ezen vármegyének virágzó egységét egy időtől fogva megsegégték és igyekezzenek az előbbi egységet helyreállítani.

Széki Teleky Sámuel a jövőbe látott.

A gázgyárnak kiutaltak hat vagon szenet.

A jelenlegi készlet aug. 20-ig
lesz elég.

A nagyváradi légszuszgyár, mint már írtuk, a szépbányai miatt válságos helyzetbe jutott. Már hónapok óta csak a legnagyobb küzdelemmel tudja üzemét fentartani. A gázgyártáshoz szükséges szén hiánya miatt már fával is kísérleteztek.

A gázgyár igazgatója Schwarz István mindent elkövetett, hogy széphez jusson a fontos ipartelep, s ne legyen kénytelen üzemét beszüntetni. Több ízben távirattal fordult a hadügyi és kereskedelmi miniszterhez; személyesen is eljárta a miniszteriumokban, de csak ígéretet kapott szén helyett.

A telep üzemének fenntartása, különösen most, rendkívüli fontossággal bír, annál is inkább, mert a katonai kórházakban, postán, valamint nagy zavart okozna a gázgyár üzemének szünetelése, tekintve egyes iparvállalatok kereskedésétől.

Már egy áll a helyzet, hogy legfeljebb augusztus 20-ig tudja a gázgyár üzemét fentartani.

Tegnap végre távirati értesítést kapott a légszuszgyár a Székesszentgyörgyi állomáson, hogy hat vagon szenet kiutaltak a gyár részére. Ez a készlet a legnagyobb tákarékoság mellett legfeljebb egy hónapra lesz elég.

Kérdés azonban, hogy a mostani közeledő viszonyok mellett mikor érkezik meg Nagyváradra a hat vagon szén.

Fürdő ruhák lüster és kretonból.
Fürdő tricók és uszó nadrágok.
Fürdő kalapok és cipők.
Fürdő köppenyek és lepedők.
Utazó cikkek. Kosarak, bőröndök.
Mosó kelmék. Grenadinok és selymek.

Legnagyobb választék! Olcsó szabott árak!

CZILLÉR IMRE
Nagyáruháza, Nagyvárad.

Tisztviselők szolgálati idejének leszállítása.

A hivatalos lap tegnapi száma közli az állami és vármegyei tisztviselők és szolgák szolgálati idejének újabb szabályozását. E szerint a fizetési osztályokba sorozott állami tisztviselőknél az a szolgálati idő, amely magasabb öregségi fizetés természetével bíró illetményekre ad igényt s amely az állami alkalmazottak részére pótlékok engedélyezése tárgyában a w. kir. ministerium által 1906. évi szeptember hó 22-én kibocsátott 4600—M. E. számú rendelet 3. §-a szerint XI., X. és IX. fizetési osztályokban négy, nyolc, tizenhat és husz évben, a VIII., VII. és VI. fizetési osztályokban öt és tiz évben és az V. fizetési osztályban öt évben van megállapítva, 1917. évi július hó 1-jétől kezdve leszállítatik a XI., X. és IX. fizetési osztályokban három, hat, kilenc és tizenkét évre, a VIII., VII. és VI. fizetési osztályokban három és hat évre, az V. fizetési osztályban három évre.

Ezenfelül

a) azoknak az állami tisztviselőknak, akik a XI., X., IX., VIII., VII., VI. vagy V. fizetési osztályban még nem töltötték el három évet;

a XI. fizetési osztályban évi	1.400 K
a X. " " "	2.000 "
a IX. " " "	2.600 "
a VIII. " " "	3.600 "
a VII. " " "	4.800 "
a VI. " " "	6.400 "
az V. " " "	10.000 "

b) azoknak az állami tisztviselőknak, akik a XI., X., IX., VIII., VII. vagy VI. fizetési osztályban három évnél hosszabb, de hat évnél rövidebb, illetőleg az V. fizetési osztályban három évnél hosszabb időt töltöttek,

a XI. fizetési osztályban évi	1600 K
a X. " " "	2200 "
a IX. " " "	2900 "
a VIII. " " "	4000 "
a VII. " " "	5400 "
a VI. " " "	7200 "
az V. " " "	12000 "

c) azoknak az állami tisztviselőknak, akik a XI., X. vagy IX. fizetési osztályban hat évnél hosszabb, de kilenc évnél rövidebb, illetőleg a VIII., VII. vagy VI. fizetési osztályban hat évnél hosszabb időt töltöttek,

a XI. fizetési osztályban évi	1800 K
a X. " " "	2400 "
a IX. " " "	3200 "
a VIII. " " "	4400 "
a VII. " " "	6000 "
a VI. " " "	8000 "

d) azoknak az állami tisztviselőknak, akik a XI., X. vagy IX. fizetési osztályban kilenc évnél hosszabb, de tizenkét évnél rövidebb időt töltöttek,

a XI. fizetési osztályban évi	2000 K
a X. " " "	2600 "
a IX. " " "	3400 "

e) azoknak az állami tisztviselőknak, akik a XI., X., IX. fizetési osztályban tizenkét évnél hosszabb időt töltöttek,

a XI. fizetési osztályban évi	2200 K
a X. " " "	2800 "
a IX. " " "	3600 "

fizetés természetével bíró illetményekre, a mely alatt a fizetés és a fizetés természetével bíró bármely elvonás (költségvetés, 1893. IV. vagy 1902. III. törvények vagy 1916. évi 4600/M. E. számú rendelet) érvényesített eszméleti pótlék értendő, van igénye.

ANGLIA

a műveltség fészke?

Mikor rájuk kizárják azt, hogy Anglia, egy bensőséges rőla, mint a műveltség fészke. Látszik.

Keresztülhalszunk a Schwarzwaldon, a tiszta, világos német falvakba jutunk. Tiszán, egészen öltözött németekkel találkozunk, akik gyalog, kocsi, hintón mennek céljuk után a emberi életet élnek. Nürnbergben vagyunk. Kora reggel. A piacra megértenek a burgonyafuruk kis kocsijával, leszáll, köszöntget, szóba áll a szemésségekkel, foglalkozásához lát, szép emberi életét tovább folytatja. Működés sörös kártya. Mindenki ott van, örül az életnek, a zenekar játszik. Bachot, Mozartot, Wagner-t. Berlin. Az Uater den Lindensn jön a császár, „Hull” kiáltások, öröm.

Mit csinálnak Londonban? Reggel, még ködös a levegő, hideg és szomorú. Minden kihalt, csak a pálinkás butikok gyújtanak fel, kezdődik a vásár. Nők gyűlésesek a korecsna ajtaja előtt, faszék a kezükben. Hazaviszik az italt vagy az utólc fizetik meg, mert benn csak felül kapják, a korsómáros nemzeti szokása az. Az egyikre kopott szilveszter szoknya, valami szilveszter lehetett, rajta nagy sörge folt, bluzát kendő fedi, piszkos lábán nincs harisnya, csak rozgyelt cipő. A másiknak ruhája szaggatott, sáros. És csak néznek rájuk a korsómáros, ott fekszik az utólc s egy óra múlva részegen tántorognak a falak mellett, Mire megvirrad, egész Londonban csak részeg szilveszterekkel találkozol, kiket rendőrök visznek be a legközelebbi öltözőjára. Előtt nem jár uli szilveszter Londonban az utcán, csak autók, aki gyalog jár, az nem él csak az elve-szettek előtt: vagy proletár vagy szilveszter.

De virrad s a sarkokon megjelennek a szónokok, egy-egy új vallási ezektiz fizetett toborzó. Buldogg képi ember szaladgál ezvik srók körül s ordítja: Az Uristen! Az Uristen! Híába, senki meg nem áll, hogy az Istenről való vélszemélyre legyen kíváncsi. Kis létráját faloak támasztva áll egy szilveszter s badarja vallási elveit egy új tanításról. Egy férfi jön. A nő elője áll a főtábo ordítja:

- Térj meg, jöjj hozzánk!
- Ostobaság, mozmogja a sőtáló s tovább siet.
- A nő utána kiált:
- Miért ostobaság? Magyaránna meg!

De menjünk tovább. Angliában az élet — olvasható Shakespeare-nél — csupa akasztófa volt évszázadokon át. Ahova vitt az utas utja, ott akasztófa meredt elője mindenütt. Londonban az Old Boy, a törvényszéki palota előtt a sárban hestergett a nép egész éjszakán át, hogy reggel első legyen az itéletírdalásoknál és az akasztásoknál. Minden nap szilveszterrel akasztottak még 1848-ban is.

Mi volt már akkor Németországban és Magyarországon? Voltak ugyanevett hatyárok, akiket a gazdasági rendben való elhelyezkedni nem tudnak vagy összekötözésük a gazdasági berendezkedéssel a szabad életre utaltak, ezeket hajszolták és kivégezték. De rendszeres, naponkénti akasztások: az a látványosság csak Anglia monopóliuma volt.

Anglián, ahol a matriókat ma is törvénytelen eszközökkel fogják és kényesztik munkára, minden jog ellenére. Noha a lordról lehet az angol megismerai, hiszen egy-egy ur mindenütt akad, hanem a népről.

S ez a nép kiindatlan, vad, erőszakos. Az volt mindig. S most, hogy az erő nélkünek van, nem tessék neki és magseminisítésükre tör.

Hogyan? És az Anglia a kultúra fészke, a civilizáció moha? Miért? Mert egy pár lord szép és okos könyvet írt a az óvák Shakespeare? Rut, vad, elvetemült faj az angol, balhit, hogy becsülésünkbe helyezték.

(a.)

A szappanuzsora ellen hatósági razzia szükséges.

Csak egy darab piperezappant vehet egy vevő.

Köztudomás, hogy a közszükségleti áruk között a szappan az, amelynek ára a legrohamosabban emelkedett.

A gyáros felsőbb rendelkezésre nem ad ki többet egy-egy vevőjének, bármily nagy volt is annak békeldőben piperezappanfogyasztása, két három tucatnál. Ugyanakkor egy kereskedelmi ügynök útján akár harminc tucatot is kaphat az ember.

Az ügynöknek azonban már ugyanasért a piperezappanért, amit a gyárosnál például 18 koronáért kap a vevő, 42 koronát kell fizetnie tucatonként. Híába írunk a gyárosnak, a megrendelésekre egymásután érkeznek az elutasító válaszok, hogy ára nincs vagy csak igen korlátozott mértékben kapható, addig az ügynökök korlátlan mennyiségűt adnak el busás haszonért.

Felvetődik az a kérdés, hogy nem osztosik e a gyáros az ügynökökkel a tisztességtelen haszon? Igen természetesen követkessémsé ennek a lánckereskedelemnek az, hogy a piperezappan, mire a kőrdnség kezéhez jut, oly magas áron áll, hogy kénytelen a gyógyszerés pirolással kérni a szappan darabjért 4, 4.50, 5 koronát. A gyógyszerés

Mona Lisa fényképészeti műteremben

Nagy Sándor-utca 4. szám. Rákóczi-ut sarok

fénykép felvételek a legszebb kivitelben eszközöltetnek.

HIREK

Nagyboldogasszony napja.

A magyarok Nagyszűznapjának, Szűz Máriának menyhemenetelési ünnepi ma az egyház. Azt a napot, melyen megdicsőült testét az angyalok mennybe vitték sziklás sírjából, ahová temették.

A mai ünnepen a székesegyházban gróf Széchényi Miklós megyéspüspök mondja a szent misét és dr. Kurácsonyi János c. püspök prédikál.

A miss után a megyéspüspök kiosztja a pápai áldást a gyerekeknek, akik a napon meggyóntak a megáldotak, teljes bucsuhaj részeseiknek.

*** Személyi hír.** Fetsar Antal győri megyéspüspök a Püspök fűrdőből, ahol 2 héten át gyógyító kurát tartott, tegnapelőtt éjjel székelyre visszautazott.

*** Váconyi a királynál.** Budapesti tudósítók jelenti: Váconyi Vilmos igazságügyminiszter vasárnap kihallgatáson volt a királynál a részvétel az udvari ebéden.

*** A bolgár király jubileuma.** A nagyváradi székesegyházban tegnap d. e. 9 órákor hálaadó ünnepség-ünnepséget volt Ferdinánd bolgár király 30 éves uralkodói jubileuma alkalmából. A nagy misét dr. Kurácsonyi János c. püspök tartotta teljes szereléssel. A jubileum ünnepségét az igazságügyminiszter vezetésével a díszszékben is kivonult.

*** Kongregációi élet.** Az Urdszűz Mária Kongregációja ma délután a Püspökfűrdőben tartja az összejövetelét. Gyűlésés délután 4 órákor a nagyállományon.

*** Honvédtisztelet felavartása.** A honvédtudáspródióka parancsnoka, Tóth Sándor elzárásáról értesít minket, hogy a honvédtudáspródióka felavartás ünnepsége augusztus hó 17 én délelőtt 11 órákor kezdődik az inóvári gyakorlóterren. A növendékek hozátartásait az alkalomra és az érdeklődőket is szívesen látja az iskolaparancsnokság. A hölgyeket kéri utcai ruhában megjeleneni.

*** A Kuth. Nővédtő Egylet anyja és csecsemő védelmi kiadásaira gróf Széchényi Miklós megyéspüspök magán pénztárából 300 koronát, Ágár Takarékpénztár 20 koronát, Flisz Mihályné 2 koronát adományozott. Ezeket szűz ma már hála köszönetet az Elnökség.**

*** A huzsa és a rozslizet maximális ára.** A hivatalos lap közli, hogy Biharvágyban és Nagyváradon a finom huzsa tisztaízűt 185 50 K, fűszert 59 50 K, kenyérfűszert 41 25 K, rozslizet 65 K.

* Lukács Sándor min. tanácsos halála.

Alig hat héttel ezelőtt temették el örv. Lukács Györgyét, a volt államtitkár, Nagyvárad város első alkotmányos polgármesterének özvegyét. A Lukács családnak ismét gyásza van. Lukács Sándor pénzügyminiszteri tanácsos, a vaskoronarend lovagja tegnapelőtt a gyulai József színházban elhunyt. Az alig 55 éves férfi már édesanyja temetésén beteges veti részt. Állapota ezóta rosszabbodott a deára a legmondosabb állapotban, az orvosi tudomány nem tudta megmenteni életét. Holttestét Nagyváradra szállítják a szilvási családi sírboltba helyezik végső nyugalomra édesanyja és nemrégiben elhunyt édesanyja mellé. Temetése ma, szerdán délután 5 órákor lesz a nagyváradi vasúti állomástól. A családi gyászsajtós a következő:

Özvegy Lukács Sándorné, szül. Heranghy Margit; Lukács György belső titkos tanácsos és kamarás, ny. m. kir. miniszter, országgyűlési képviselő és neje, br. Perényi Magdolna csillagkeresztű hölgy, valamint fiak, br. Lukács György, Miklós és Sándor; Lukács Erő kamarás, cs. és kir. huszárnagy és neje, br. Wangenheim Erna, valamint leányok, Lukács Gizella; Lukács Gizella alapítványi hölgy; Lukács Lászlóné, szül. Lukács Jolán és leánya, Lukács Jolán a legértékesebb földalombot utatják, hogy forró szerelést férje, testvérük, sógoruk, illetve nagybátyjuk, -arcsébtvárosi Lukács Sándor cs. és kir. kamarás, m. kir. pénzügyminiszteri tanácsos, a vaskoronarend lovagja stb. között szünetelés és a halotti szertételek átjártos felvétele után folyó hó 13. napján 55 éves korában az Urban jobbtátra aszandult. A meghaldogult hült tetemet Gyula a József-színházban való basszentléga után Nagyváradra szállítatnak és a pályaudvartól f. hó 15. napján d. e. 5 órákor a román egyház szertételek szerint a váradolási nagytemetőben levő családi sírhelyen örök nyugalomra helyezik. Az engedélyt engedélyezőként Nagyváradon az oltsi plébánia templomban f. hó 16 én d. e. 9 órákor mutatattik be az Egész Urának. Nagyvárad, 1917. évi augusztus hó 14 én. Bács halmazára!

*** Nem megy el a honvédkerületi parancsnokság** Szigler Konrad altábornagy értesít lapunkat, hogy a honvédkerületi magyar kir. honvédtisztelet parancsnokságot az idő szedni nem helyesik visszavonulni.

*** A burgonya ára 20 és 14 fillér lesz.** Budapesti tudósítók jelenti: A Központi Statisztikai Hivatalban tegnap alakult meg a Munkások Élelmező Bizottsága. A Hivatal rendelkezést ad ki a burgonya maximális áráról, amelyet 20 fillérben szab meg, és szegények, rokkantak, hadbavonultak és honvédtisztelet 14 fillérért kapják.

*** Demokraták alakuló gyűlése.** A nagyváradi demokraták-párt előkészítő bizottsága tegnap este ülést tartott. Elhatározták, hogy vasárnap délelőtt 11 órákor tartják a párt alakuló közgyűlést, amelyre Budapestről sok vendéget várnak. Dési Géza dr. budapesti ügyvéd vezeti a párt programját az alakuló gyűlésen.

szerepek néhéz utakon és módokon jutnak az áruba a kizárhatatlanul ki vannak téve a láncolatkezelésnek uszarájának. Alig van ár, amelyből jobban és szomorubbau tapasztalható a közönség a láncolatkezelés káros hatását, mint a piperezappannál. Taljesen huzsóló a helyzet a szűz szűz, amely — dacára annak, hogy nyolcvan fillér a maximális ár — kereskedőnél nem vásárolható olcsóbb áron, mint 3 20—3 40 fillérért a hiába minden, míg a szűz szűz az ügyekők kérsz keresetét a közönséghez jut, a maximális ár háromszorosára juthat csak a szappanfűszhez, hogy megdrágítsa ennek a legfontosabb, nélkülözhetetlen háztartási cikknek előállítását.

A szappan árának emelkedéséről beszélgetést folytattunk Németh Pál lemer és kiváló nagyváradi gyógyszerészzel, aki a következőket mondta:

— Hadiszappan néven forgalomba hozták egy Hadiszappant, amelynek tucataja 980, de nem kapható csak kis mennyiségben, ellenben az ügyekők 38 koronájával adnak akármennyit. Az ára tehát egy 100 grammos szappannak 1 korona 10 fillér, ezt elkémervénytel is igazoltuk, hogy nem adjuk drágábbau. Igen ám, de a kereskedésben egy ilyen Hadiszappannak az ára 4—5 korona. Részlet kellene tartani a rendszágnak a kereskedésben, drogeriákban, a becsülettel azokat, akik szappanussal foglalkoznak. A grár csak 1—2 tucatot küld, de jön az ügyek az 5 levály szappanok tartalmával, a adja 38—72 koronáért tucattját. A napokban történt, hogy ezer darab szappanból álló gyűjteményet kiegészítéssel akármenny szappant néstem egyik ügyeknél: 72 koronára tartotta tucattját a kis hamis. Irtam a gyárnak, aki ugyancsak a szappant nekem, a viszonteladónak 28 koronáért ajánlotta. Az uszora tehát ugyancsak virágzik a a hatóság kötelessége, ellens fellépni. Érdekszal fogja a közönséget az olaj és szappanok ügyi bizottság. rendelkezés, amely így szól:

Iméntelien előfordult, hogy egyes vevők a piperezappant tömegesen beszavváskálva, az országból kizsámperták és a hazai piperezappanártságot fedezte ennek folytán nehézségekbe ütközött, míg ugyanakkor a külföldi városokat alámentették uszorsáron árszított piperezappannal. E viszusáltsak megállítva végett, az Olaj és Szappanokügyi Bizottság szigoruan utasítja, hogy a jövőben egy vasárnak egyszerre csak egy darab piperezappant szabad eladnia. Aki az ellen cselekszik, kihágást követ el, amely megfellelőképpen büntetettik. báró dr. Köhner Adolf elnök.

Legújabb fűzőket legolcsóbban Kesztenbaum Juliskánál
 lehet beszerezni
 Rákóczi-ut.(Korona gyógyszerár mellett)
Leibchenek félárban.
 :: Telefonszám 827. ::

Lorber Bernáth modern gépekkel berendezett
 ékszer és aranyáru készítő műterme
 f. évi augusztus 1-én Nagy Sándor-u. 2. sz. a. megnyilt.

Béketüntetések Olaszországban.

Budapest, augusztus 13. (Saját tudósítónktól.) Legenoból jelentik: Az orosz kiküldöttek most utaztak el Olaszországból. Sok városban tüntettek a háborús ellen, amely tüntetésekben városi hatóságok is résztvettek. A milanoi és turini béketüntetésekről szóló híreket a cenzúra nem engedte kiadatni.

Lengyelország kapcsolatba jön Galiciával.

Budapest, augusztus 14. (Saját tudósítónktól.) Pécsből jelentik: Czernin és Michaelis kancellár tanácskozásának előterében a lengyel állam kérdése áll. A lengyel klub sürgősen kívánja Lengyelország kérdésének megoldását. Valószínű, hogy Lengyelország új szoros közelebbi kapcsolatba kerül Galiciával.

Francia csapatok az oláh fronton.

Budapest, augusztus 14. (Saját tudósítónktól.) Párisból jelentik: A foksani vasutvonal védelmében francia elítéscapatok is résztvettek.

Az orosz csapatok nem mennek vissza a frontra.

Budapest, augusztus 14. (Saját tudósítónktól.) A Bundnak táviratozók Pétervárról a 40 évesek nagy tüntetést rendeztek. Vonakodnak visszamenni a frontra. Hasonló tüntetések voltak Moszkvában és más városokban. Asztralanban a katonák forrongása veszedelmes méreteket öltött. A csapatok nem indulnak a harcra.

*** Bevonulások a rendőrségtől.**

A háború következtében a rendőrség legényrégi állománya nagy mértékben lecsökkent, ugyanúgy a tisztviselői kar száma is megcsökkent. A mostani felmentési rendelet következtében újabb bevonulásokra kerültek el, amelyek néhány napon belül meg is történnek. Hír szerint a tisztviselői karból bevonul Fluck Ferenc, fő, alkaptány és Kolontéry János fogalmazó, továbbá Vadász kerületi felügyelő, Darabanth Ferenc irodavezető és Lukatos Sándor írást. Ez a névlistán még nem teljes, azonban valószínű, hogy csak ezek a tisztviselők vonulnak be. A legénységi állományból 18 rendőr bevonulása lett elrendelve, aminek következtében az őrzemek száma újabb csökkentésnek kell.

*** Több ezer korona lopás a pályaudvaron.** Tegnapelőtt este a nagyváradai vasúti állomás másodosztályú várterében várakozott Mandula Irén, egy ungvári földművelő leánya. Közben az utazással járó kimerültségtől elálmósodott és a hársorny pamígon elcsúszott. Szorongással a földhöz tapadt, mint vedresen, most is kénsél volt egy vasúti tolvaj, aki a mellé elhelyezett csomagját minden feltűnés nélkül elvitte. A csomagban értékes ruhaneműk voltak, amelyek néhány ezer korona értékét képviselik. Mandula Irén felbuzdult álmából, ijedve tapasztalta, hogy az értékes csomag eltűnt. Mindjárt jelentette a lopást a vasúti rendőrségnek, majd tegnap reggel Jánosy Gyula fő, alkaptány, aki szolgálatban volt, nyomozást rendelt el. Az eddigi nyomozás során még semmi nyom sem mutatkozott fel, amelynek alapján a tettes kézrekerítésére vezethetnének.

*** Halálhíradás.** Szabó Mihályné szül. Péter Anna 64 éves korában tegnap elhunyt. Temetése ma folyó hó 15 én délelőtt fél 11 órakor lesz a bűrszemélyi kőskőbányából.

*** Az ideiglenes kenyéruatványok megújítása.**

Ludatomban az összes pékekkel, kenyéruatványosokkal, foglalkozókkal, valamint a szállodatulajdonosokkal, hogy az eddig forgalomban lévő 1916-7. évi átutazó idegenek részére egy-egy napra szóló kenyéruatványok érvénytelenek és ilyenek 1917 augusztus 15-étől kezdve el nem fogadhatók és azokra kenyér ki nem szolgáltatható. 1917 augusztus 15-től kezdve 1917-8. évre visszamenőleg nyomott átutazó idegenek részére kenyéruatványokat bocsájtok ki. Felhívok emellett mindenkit, aki 1916-7. évi átutazó idegenek részére egy-egy napra szóló kenyéruatvány birtokában van, hogy annak jogosult hirtokolását a közlélemzési ügyosztálynál földszinten igazolja be, ahol azok új kenyéruatvány ki fognak cseréltetni. — A pékekkel és az összes kenyéruatványosokkal foglalkozókat laméltólag figyelmeztetem, hogy az 1916-7. évi átutazó idegenek részére egy-egy napra szóló kenyéruatványokra kenyér ki nem szolgáltatás, mert ezen utóványokat a közlélemzési ügyosztály beváltani nem fogja. Nagyvárad, 1917 augusztus hó 14 én. Lukács Odón polgármesterhelyettes.

*** Iparosok huzavárásáról.** Felhívom az iparistületünk kötelekésbe tartozó mindazon iparosokat, kik az egész évi buszszükségletük megvásárlására hajlandók, ezen hajlandóságukat az Iparistület hivatalában f. hó 21 én déli 12 óráig jelentésként be. Tisztelettel Czeglédy József elnök.

*** Esküvő.** Lovász István máj. altiszt ma 15 én délután fél 4 órakor tartja esküvőjét Kozs Piroška urlányal az olasz római. kath. plebániá templomban.

*** Fiu hadiárva foglalkozást nyerhetnek.** Egy 3 gimnáziumot végzett fiu vidéki drogériában alkalmasságot nyer. — 12 éves hadiárva fiuk egy vidéki iparosnőnél otthonban minimális tartásdíj ellenében elhelyezést nyerhetnek. Bővebbet a Kath. Névelési iroda, Teleky u. 13.

*** Alakuló gyűlést tart a Városi Tisztviselők és Tanácsk Erdélyi Magyarok Egyesülete** folyó hó 17 én pénteken délelőtt 11 órakor a városi közgyűlési termében, amelyre az összes városi tisztviselőket tanácskakat és tanácskakat ezeken hívja meg az alakuló bizottság.

*** Baleset a Félix-fürdő uszodájában.** Súlyos baleset érte tegnapelőtt délután a Félix-fürdő uszodájában Balogh Imre egyetemi hallgatót, Balogh Barna honvédelmi ezredes fiát. Fürdés közben egy kiálló vasdarab combját szelődte. Mira sebeit beöltözték, azok vért vesztett, erős sebéllyel szállították baba Nagyváradra, ahol Szt. János-utca 76. szám alatti lakásba szállították. Az erős szervezettü fiatal ember valószínűleg rövid időn belül kiheveri súlyos sérülését. A fürdő igazgatója — mint értesültünk — gondoskodott, hogy az omicórus vasdarabot az uszodából eltávolítsák.

*** Felmentették Pajzs Ödönt.** — Pajzs Odón eradi újságíró azt írta Kemény Maró megyebizottsági tagról, bányatulajdonosról, hogy árdrágiást követelt el és hogy ezzel hátr okozott a közönségnek. Kemény Maró rágalmaszástért bünpert indított Pajzs ellen, akik a törvényt két hét fogházra ítélt. A nagyvárad királyi bíróságla Harmathy Károly kúriai bíró elnökölésével tegnap tárgyalta ezt az ügyet a Baróthy Pál főügyész helyettese vádbeszéde után Pajzs Ödönt felmentette a vád alól.

*** Nyerscukor a gyümölcsöshöz.** Az Országos Kereskedelmi Hivatal 63211-1917-VIII sz. leiratával arról értesített, hogy a város területén lévő összes gyümölcsösök tulajdonosainak hajlandó, amennyiben a gyümölcsöshöz elszállításánál nyerscukrot fel tudnak használni, nyolc korlátolt mennyiségben kintenni. — Felhívom tehát a gyümölcsösök tulajdonosait, akik gyümölcsöshöz elszállításánál nyerscukrot fel tudnak használni, ebből igazult szűrségletüket a közlélemzési ügyosztálynál (Teleky utca 3. sz. alatti) irásban, vagy szóban nyolc napon belül jelentésként be. Nagyvárad, 1917 évi augusztus hó 14 én. Lukács Odón polgármesterhelyettes.

*** 140 es cukorka,** csokoládé árulók örök, konyak, tököly, silviorium, seprőrumok, borok, gyümölcsök (1/2 klar. üvegekben) nagy és kicsinyben kapható ASZÓDI MIHÁLY Kossuth-utca Sas palota.

*** Újságkihordónöket felvesz a Tisztántúl kiadóhivatala.**

Ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Függöny, kézimunka, kelengye neműek tisztítása. Fekete festés elsőrendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS
kelmefestő, vagy tisztító és gőzmosógyműhelyében
Nagyvárad.
Gyár telefon sz. 34. Felvételi fizet 14-39.

*** Két iskolásfiu** vagy leány teljes ellátást kap Cim a kiadóban.

*** Kiadó** Rimnőczy utca 11. sz. házában bejártal az Ezredévi erülék-tér felől is a földszinten 1 utcai szoba, 1 előszoba, 1 alkoven és 1 nagy irodahelyiség azonnal. Értekezni lehet a Nagyvárad Takarékpénztárban, Teleky utca.

* **Ház kerttel** olcsón eladó. Cim Simon Gyula hangszerkészítő, Rákóczi ut 22.

* **Eladó** Batbla és Kaszárnya utca sarkán egy italmérőssel ellátott üzletház előnyös fizetési feltételekkel. Általános Takarékpénztár r. t. Nagyvárud, Bémer-tér 2.

* **Butorozott szobák** rövidebb hosszabb időre a Zöldfa-épületben kiadók. Felvilágosítással szolgál a szobakezelő. (Zöldfa-épület.)

* **Egy ór és szobakezelő** a Fekete-Sas épület irodájában felvétetik. Jelentkezhetni délután.

* **Kiadó** Rimanóczy utca 13. számú házban 4 utcai szoba, 1 udvari szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás, mely irodahelyiségeknek is alkalmas, folyó évi augusztus 1-15l. Értekezni lehet a Nagyváradi Takarékpénztárban, Teleki-utca.

* **10 butorozott utcai szoba** A Zöldfa épület emeletén rövidebb-hosszabb időre kiadó. Egy ágyas szoba havonként 50 korona, két ágyas szoba havonként 75 korona. Felvilágosítással szolgál a szobakezelő. Telefon 14-00.

VISZANTON
mozgó-
színház

Szombat, vasárnap

Uj műsor.

Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor, hétköznap 5 órákor kezdődnek.

APOLLÓ
mozgó-
színház

Szerdán

A bánat ösvényén

Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor, hétköznap 6 órákor kezdődnek.

Legujabb táviratok.

Kornilov 34 tisztet és 100 katonát agyonlőveletti.

Budapest, augusztus 14. (Saját tudósítónktól.) Bazelből jelentik: Kornilov önbatalmúlag 34 tisztet lőveletti agyon, akik visszavonulásra bízattak a katonákat. Több század sere Kerenski hadiszállásra mentek, s csak a tábornok csapatának nagy erőteljesítésére sikerült őket visszakergetni. Etköszben száz katonát agyonlőttek.

Kerenski és a munkáskatonatanács.

Budapest, augusztus 14. (Saját tudósítónktól.) Szózhólamból jelentik: Kerenski és a munkáskatonatanács között ellentétet merült fel. A munkáskatonatanács Kerenski-vel ellentétben az ukrajnai és finn nemzetek önállóságát elismeri.

Az antant Oroszországot.

Budapest, aug. 14. (Saját tudósítónktól.) Londonból jelentik: Franciaország, Anglia és Amerika titkos missziót küldtek az orosz frontra. Franciaország az orosz hadsereget, Anglia a hadtengerészetet állítja helyre, Amerika közlekedési tanácsokkal fog szolgálni.

A hadisegély felemelése.

Budapest, augusztus 14. (Saját tudósítónktól.) Egyik lap értesülése szerint a hadisegély a jövőben valószínűleg kétszeres lesz a mostani-nak.

UKRAINA
mozgó-
színház

Szerdán

Lehullt bilincsek

Az előadások vasárnap d. u. 8 órákor, hétköznap 5 órákor kezdődnek.

NYILTÉR.

HETI ÁRJEGYZÉK:

Befőttes. Uborkásüveg.
Befőzéshez hólyagpapír.
Porcellán edények

leszállított olcsó árakban.

PORCELLAN MOZSÁR, ÜTOVEL . . .	6-
Mély és lapos tányér finom porcellán . . .	70-
Csemegés kis . . .	40-
Tésztástál 6 személyre . . .	3-
Sültéstál 6 személyre . . .	3-
Főzelékstál 6 személyre . . .	3-
Salátástál 6 személyre . . .	3-
Levesesfazék 6 személyre . . .	4-
Mártásos csésze 6 szem. . .	1-
Sótartó fogvájós 6 szem. . .	120-
Vizes kancsó 6 személyre . . .	3-
Vizeskészlet színes finom festéssel . . .	4-
Boroskészlet színes . . .	4-
Söröskészlet színes . . .	4-
Liköröskészlet színes . . .	4-
Befőtteskészlet Cujotály fehér . . .	4-
Majolika cukortartó díszes . . .	4-
Majolika vizeskancsó színes . . .	4-
Feketés gyermek készlet . . .	8-
Kávés gyermek készlet . . .	8-
Majolika állvány színes . . .	6-
Teáskészlet színes aranyozással . . .	10-
Kávéskészlet színes aranyozással . . .	10-
Feketés készlet színes aranyozással . . .	12-
Mosdókészlet színes roccoco . . .	12-
Majolika fali sótartó színes . . .	8-
Majolika fűszertartó nagy . . .	3-
Majolika fűszertartó kicsi . . .	1-
Porcellán fehér teáskanna . . .	2-
Porcellán fehér kávéskanna . . .	2-
Porcellán fehér teáscsésze . . .	80-
Porcellán fehér kávéscsésze . . .	80-
Porcellán fehér gyümölcstányér . . .	30-
Ebédőkészlet felszerelve, sz. aranyozással . . .	50-

Konyha berendezési főzőedények. Evőeszközök. Lámpa-áruk. Tükrök. Képkerepezés. Ablak üvegezés.

Áraink viszonteladóknak is érvényesek.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg, porcellán lámpa és táblaüveg nagykereskedés.

Nagyvárud, Zöldfa-u. 13. sz. Telefonszám 372.

Főosztály: DR. KRÓGER ALJÁN Feladó szerkesztő: DR. PAPP KÁROLY

Erzsébetligeten lévő 4 új földszintes házban egy és kétszobás lakások azonnal és nov. 1-re.

kiadók.

Értekezni lehet a 3-ik épületben lakó házmeztársnál, vagy INCZE irodában Bémer-tér 3. sz. alatt.

Eladó

kedvező fizetési feltételek mellett a Várkapu-utca 4. és 6. számú, a Szent János-utca 30. számú, a Széles-utca 1. számú, mely közvetlen a 3. vashid szomszéd ságában van, valamint a Vizvezetők utca 54. számú ház. Értekezhetni lehet a Nagyváradi Kereskedelmi és Forgalmibanknál Rimanóczy-utca 6. sz. alatt.

Nagyteleky és Arany János-u. sarkán lévő házban egy szobás konyhából álló lakás a souterrainban november 1-re

kiadó.

Értekezni lehet INCZE irodában.

Vizvezeték-utcán szép kilátással egy családnak való ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Olcsó takarmány!

Lovak, szarvasmarhák etetésére

maláta

kapható

métermázsánsként 8 K-ért.

Moskovits Mór és fia r.-i.-nál Kolozsvári-utca 62.

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

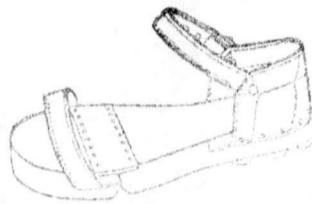
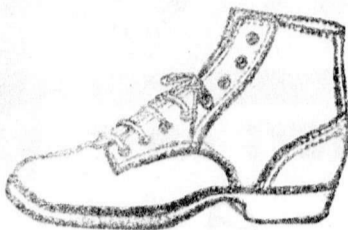
Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borjú bőr 13.40, 15.80, 18.10, 22.20.
 La Hasított bőr 15.80, 18.70, 20.50, 25.70.
 Lóbox és tehénbox 17.—, 20.50, 22.80, 27.50.

Fatalpu szandálok:

24-25,	26-28,	29-31,	32-35,
4.—,	4.10,	4.40,	4.90,
36-37,	38-40,	41-43,	44-46,
5.—,	5.50,	6.—,	6.10.

Lébujszaj oldalszegés nélkül törvényileg védett megerősítéssel.

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedélyben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

Mindenféle vidéki megrendeléseket a zennal szállítunk.
 Telephon 92. sz.

Szelltől, hidegtől
 kifúj

vörös arcra és kézre
 továbbá szeplő, miteszer
 és pattanások ellen

legjobb szer az

Alabástrom Crème,

mert a legtisztább és legjobb anyagokból van összeállítva, minőségre és hatásaira nézve felülmulja az összes forgalomban levő készítményeket. Kétféle minőség van nappali és esteli használatra.

1 tégely ára 2 kor. 50 fill.

Új férfi és női szabó üzlet nyílt
 Nagy Sándor-utca 4. sz. alatt

Értesítem a közönséget, hogy 8 évig Berlinben a legelső salonokban szerzett nagy tapasztalatoskál s a Berlini Hirschfeld szabászati oklevéllel hazatérve a nagyváradai közönség kényelmére egy modern férfi és női szabó üzletet létesítettem. Elvállalok a legújabb divat szerint férfi és női ruhákat, korzetűket, kabátokat továbbá átalkítás és javításokat. Levelezőlap meghívásra hátha megyek.

Szíves pártfogását kér
Szűcs László
 férfi és női szabó.

Tanuló felvétetik!

* Több darab föld a város belterületén előnyös fizetési feltételekkel eladó. Altalános Tektérképzésű r-t. Nagyvárad, Bémer-tér.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádogos,
 vízvezeték és villanyszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.
 Zöldfa-épület.

Villanymotor, irógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadhatnak.

ISZÁK LIDIA

Elsőrendű
ézőszalon
 NAGYVÁRAD,
 Nagy Sándor-u. 1.
 Park-szálloda épületében.
 Interurbán telefon:
 11-53 szám.

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli főszállítója. Tisztításokat és átalkításokat elvállalunk. Fűzők mérték után a legrovidebb idő alatt elkészítetnek.

TÜZIFA

Waggon tételben, méter számra és felvágva kapható
JENEI M. CÉGNÉL
 Szarvas-sor 27. Stern palota.
 Telefonszám 10-13.

Megrendeléseket felvesz
BANYAI JÓZSEFNÉ
 Sztaroveszky-u. 2. Nagyhidfő.
 Telefonszám 14-55.

EMIR-arcmosó

Törvényesen védve!

Legtökéletesebb szert bőrhámlás és sörny, továbbá izzadó, fényes, zsíros (míteres) atkás arcra naponta, ahányszor szükséges, gyaptra öntött folyadékkal megfüröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehelet finomságu harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak Teljesen ártalmatlan készítmény. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól!

Ára üvegenként 2 K.

Ezen szerek kaphatók:

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
 gyógyszer-tárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.
 (Városháza mellett.)